

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Venerabilis Patris D. Hludowici Blosii Abbatis Lætiensis Ordinis S. P. N. Benedicti Tomus Posterior Margaritum Spirituale

Blois, Louis de

Monasterii Campidonensis, 1672

§. I. Creatio animarum & Angelorum.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-45885](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-45885)

Enchiridij
Parvulus.
Liber 2.

corpori in utero beatæ Virginis Mariæ hypostaticè unicum fuit. Ergò & in sepulchro Christus, & in inferno Christus erat: quia utrobique Divinitas humanitati erat unita; in sepulchro quidem carni sine anima, in inferno autem animæ sine carne. Neque tunc una hypostasis in duas hypostases fuit dissecta: sed Verbi hypostasis semper mansit animæ & corporis hypostasis. Nam (sicut diximus) ipsa anima & ipsa caro Christi non habuerunt aliquam hypostasim, præter illam quæ est Verbi seu Filij Dei hypostasis.

Christus à mortuis resurgens, jam carnem habuit immortalem, mors illi ultra non dominabitur: & nostra caro post resurrectionem immortalis erit. Fiet in membris, quod factum est in capite. Christus caput est omnium electorum suorum, & electi membra Christi sunt. Christus caput Ecclesiæ est, & Ecclesia mysticum Christi corpus est. Totus Christus, caput & corpus. Hinc ait in Evangelio: *Nemo ascendit in cælum, nisi qui descendit de cælo. Solus omnino, qui descendit, ascendit: quia solus, sed totus Christus*

†. Tritum est enim de unione hypostatica Theologicum axioma: *Quod semel assumptum, nunquam dimissum, & in eo fundatur dogma Catholicum de concomitantia Deitatis in carne & sanguine Eucharistico, iuxta Synodum Tridentinam sess. 13. cap. 3. & can. 1.* Unde rogo Lectorem, ut notare & admirari velit, sicut par est, soliditatem, claritatem, subtilitatem doctrinæ Theologicæ toto hoc Enchiridij libro traditæ, in qua non est dubitandum, R. D. Blossium tam malignis Ecclesiæ temporibus peculiariter à Deo illuminatum fuisse.

Post resurrectionem Christum totum immortalem est. Rom. 6. 2do. etiam sicut caput nostrum Christum, immortales erimus. Joan. 3.

(caput scilicet cum vivis membris) in cælum ascendit. Hinc etiam in Psalmo ita loquitur: *Longè à salute mea, verba delictorum meorum.* Quod nostrum est, sibi attribuit; nostra delicta, sua dicens, ut capitis & corporis conjunctionem unitatemque ostendat. Ipse nos secum levavit in cælum. Ibi jam spe sumus, ubi caput nostrum & caro nostra est. Veniet ad iudicium Christus Dominus: veniet in forma servi iudicaturus, quam pro nobis assumpsit, & in qua venit iudicandus. Hæc de incarnatione Dominica pietatis charitatisque plenissima, à nobis dicta hoc loco sufficiant.

CAPVT XII.

Quanam à simplicioribus cognosci debeant de anima rationali & Angelis.

§. I.

Creatio animarum & Angelorum.

1. Facilius ex anima cognitione, quam aliarum rerum, pervenitur ad agnitionem & amorem Dei.
2. Unica anima præstantior est universo mundo corporeo.
3. Per eam habet homo omnium creaturarum perfectiones.
4. Quatuor gradus rerum creaturarum.
5. Angeli & homo creati ad Dei imaginem, quæ licet potuerit in eis obscurari, non tamen pernitens deperdi.
6. Creati ad participationem beatitudinis divini, quàm multi ex eis liberi arbitrij culpa amiserunt.
7. Excellentia liberi arbitrij: & illud ad usum nobis manere, tam ad bonum quàm ad malum.

CVM Angelus & homo duntaxat possint ipsam Divinitatem

INSTRVCTIO VITAE ASCETICAE. 313

aperta fa-
ci ad co-
gnitionē
& ama-
rem Crea-
turā

tatem (de qua supra locuti sumus) agnoscere, venerari & amare; non erit fortè inutile, neque ingratum parvulis ac pijs, si de illis aliqua in medium protulerimus: ob id maximè, quòd anima humana ex attenta intimaque sui consideratione, magis in cognitione sui Conditoris proficere possit, quàm ex consideratione quarumcunque rerum visibilium. Ipsa enim magis è propinquo repræsentat Deum, quàm creatura visibilis: sicut hominis imago magis accedit ad veritatem corporis humani, quàm hominis vestigium terræ impressum.

2.
Anima
rationa-
lis tota
mundo
corporeo
melior.

† Dicimus igitur, Angelum & animam humanam ceteras omnes creaturas dignitate præcedere, imò verò unius hominis animam præstantiorem esse universo hoc mundo visibili. Deus enim orbibus cælestibus, elementis, lapidibus, metallis, dedit quidem esse; non autem dedit vivere, neque sentire, neque discernere:

† Monco te, amice & pie Lector, ut legens hæc admiranda dogmata Blossiana de spiritibus Angelicis & humanis, ex intimis reconditæ Philosophiæ ac Theologiæ deprompta, credas ea esse conformia doctrinæ Aristotelicæ ac Thomisticæ, idque videbis, si legas Aristotelis libros de Cælo, & libros de Anima; & D. Thomæ 1. p. Quæstiones varias à q. 50. quæ est de Angelis, usque ad finem primæ Partis, ubi omnia quæ de Angelis & anima humana hic traduntur, inter Doctores disputantur; item S. Basilij, & S. Ambrosii, & aliorum Hexaëmericos Tractatus. Sed cum maximè subtilium harum rerum tractatio ex mente Blossij ad pietatem & ædificationem animæ referenda sit, satis erit denuò monuisse, praxim harum omnium speculationum meditatorem reperiri apud R. P. Thomam à IESV de Contemplatione divina lib. 4. Hierarchiæ 2. gradu 1.

herbis & arbutis dedit esse atque vivere, id est, vegetari, sed non sentire, neque discernere: brutis animalibus dedit esse, vegetari, & sentire, at non discernere: ceterùm Angelo atque homini dedit esse, vivere, sentire, ac discernere. Angelus & homo discernere possunt, propter intelligentiam atque rationem quam à Deo acceperunt.

Enchiridion
dij. Par-
vulorum
Lib. 2.

Homo secundum corpus & contemperamentum ex quatuor elementis, communicat cum lapidibus, alijsque rebus inanimatis, & cum plantis viventibus, atque cum pecudibus sentientibus.

3.
Tribus
anima
hominis
omnium
creaturarum
perfectio-
nes. Essentia
Vivens.

Secundum vitam vegetativam, communicat cum plantis & pecudibus duntaxat, communem possidens cum eis vim altricem, quâ nutritur; vim augmentatricem, quâ quisque ad statam determinatamque magnitudinem crescit; & vim seminariam sive generatricem, quâ id quod ejusdem secum speciei ac naturæ sit, producere potest.

Secundum vitam sensitivam, communicat cum pecudibus tantum, sortitus communes cum eis sentiendi potentias: nam & ipse & illæ habent visum, auditum, olfactum, gustum, tactum, motum corporis ac membrorum (qui motus etiam vocis emissionem atque respirationem fit) facultatem quoque imaginandi, memorandi, & appetendi.

Sentire

Appetitus deducitur in concupiscentiam & iram: unde oriuntur

Appetere

R r r 2 tur

Enchiridij Parvulorū. Lib. 2.

tur hæc quatuor, nempè desiderium, quando res concupita abest; voluptas, si res concupita adsit; item timor, dum mente concipimus futuram rem quam nolumus; & tristitia, dum ea res quam nolumus præsens est.

Imaginari.

Pecudes, id est bruta animalia, cognoscere dicuntur ea, quæ sensibus apprehendunt: & sicut cognitionem habent secundum sensum, ita etiam vim imaginandi & memoriam sensitivam, appetitumque sensitivum obtinent. Ea enim quæ sensibus exterioribus, visu, auditu, olfactu, gustu & tactu percipiunt, possunt imaginari, recordari, & appetere. Ad vim imaginatricem spectant etiam illa phantasmata quæ Visa inania appellamus. Ea nullam rem, sicut in natura est, repræsentant: & ferè ex pluribus simulacris ac spectris simul comixtis efformantur, veluti si intus occurrat figura equi prodigiosæ molis & alati; nam talem natura non parit.

Intelligere vel le, cum Angelus sunt animalia composita.

Homo non solum præditus est vi cognoscendi, imaginandi, memorandi & appetendi secundum sensum; verum etiam præclare ornatus est virtute cognoscendi, cogitandi, memorandi que secundum intellectum, & appetendi secundum rationem. Ipse sensu corporis sola materialia, intellectu verò mentis & immaterialia & materialia cognoscit. Anima rationalis cognoscit Deum supra se, se in se, Angelum circa se, &

sensibilia infra se. Cognitio pecudum, est veluti umbra cognitionis hominis; & cognitio hominis in hoc exilio adhuc constituti, umbra cognitionis Angeli Deum sicuti est cernentis; atque cognitio Angeli, tenuis umbra cognitionis divinæ. Angelus non corporaliter, sed spiritualiter subsistit, vivit, & sentit: in qua spirituali dignitate homo secundum animam cum Angelo convenit.

Quemadmodum spiritus præstantior est corpore; ita existentia, vita, & sensus spiritualis præstantior est existentia, vitæ, sensuque corporali. Quare visus, auditus, olfactus, gustus, & tactus spiritualis perfectior est visu, auditu, olfactu, gustu, & tactu corporali.

Deus, qui creaturæ suæ ista contulit, perfectissimè habet quæ dedit: sed cum ipse sit ens summè simplex, summeque unum, in eo non est aliud vivere, sentire & intelligere, quàm esse: non enim aliud est id quod Deus habet, atque aliud ipse Deus qui habet.

Sicut ex prædictis liquet, dignitas rerum creaturarum distincta est tanquam quatuor gradibus, juxta gradatum ordinem quatuor elementorum. Quemadmodum enim terra densa & gravis in summo loco strata est, aqua verò subtilior & superior est ipsâ terrâ, aer subtilior, superiorque aquâ, & ignis levior atque superior aëre: ita ea quæ subsistunt quidem, sed non vivunt, postremum dignitatis lo-

Qua sensu
sunt,
Qua ratione
vivunt.

tis locum tenent inter creaturas: ipsis siquidem digniora sunt ea quæ subsistunt, & vivunt: istis item digniora sunt ea quæ subsistunt, vivunt ac sentiunt: rursus his digniora sunt ea quæ subsistunt, vivunt, sentiunt, atque intelligunt.

§. An imaginem Dei creari. An angelus & homo. Gen. 2. Imago non perditur.

Deus igitur Angelo & homini intellectum rationemque concessit, atque ita utrumque ad imaginem suam condidit: ad imaginem Dei factus est homo secundum animam. Quæ Dei imago potest sanè peccando obscurari, fœdarique, sed deperdi nunquam potest. sicut aurea Regis effigies, si in cœnum conijciatur, vel cœno illinatur, deturpatur quidem, non autem aboleretur. In his tribus creaturæ rationalis potentijs, memoriâ, intellectu & voluntate, sanctæ Trinitatis similitudo relucet. O miram dignitatem ipsius creaturæ rationalis, quæ Deum intellectu cognoscere, memoriâ recolere, voluntate eligere ac diligere, eoque frui potest! Per tres illas excellentissimas vires, est capax scientiæ, disciplinæ, consilij, virtutis, sapientiæ, sinceræ voluptatis, & beatitudinis sempiternæ. Bruta animantia intellectu & ratione carentia, voluntatem non habent. Ipsa cum intellectu ac voluntatis expertia sint, nihil aliter quàm per sensus comprehendere, & nihil liberè eligere possunt. Nonnunquam tamen dicuntur, ob quandam similitudinem, & illa intelligere

In tribus potentijs anima est imago Trinitatis.

quæ sensu percipiunt, & illa vel le sive eligere quæ naturali appetitu instinctuque concupiscunt ac prosequuntur.

Bonus Deus Angelum hominemque ad hoc condidit, ut & ille & iste beatus quadam sui participatione fieret: vidit enim, suam beatitudinem & communicari posse, & minui non posse. Sed tantæ felicitatis consortium multi Angeli suâ culpâ perdidērunt: multi item homines similiter illud perdunt.

Ipsè Deus, qui voluntate summe liber est, Angelo & homini liberum voluntatis arbitrium contulit, ut uterque laude atque præmio digna ageret. Quid enim laudis, quid præmij mereferet homo vel Angelus, si malû facere non potuisset, & bonum non voluntatis electione, sed necessitate naturæ faceret, quemadmodum ignis necessitate naturæ sursum fertur? Profectò neque Angelo, neque homini Deus aliquid præstantius contulit libero arbitrio. Nam si eis libertatem arbitrij negasset, onaninò benè vivendo, præmium non mererentur; sicut nec malè vivendo, supplicium: æternæ beatitudini capessendæ apti non essent: non magis laude digni haberentur, quàm bruta animalia; quæ cum naturam nequaquam ducant, sed à natura ducantur, non voluntate eligente, sed naturâ cogente, appetitum concupiscentiamque suam sequuntur. Creatura rationalis

Enchiridij Parvulorum Lib. 2.

6. Et ad beatitudinis eterne participationem, nisi per peccatum ab ea excludamur.

7. Librum arbitrii nunquam extinguuntur.

Enchiridii Parvulorum Lib. 2.

si liberum arbitrium non haberet, voluntatem habere dici non posset: non enim voluntas esset, si coacta esset. Libera igitur & spontanea est voluntas, libereque eligit. Verum neque Angelus, neque homo, bonum † sine gratia & adiutorio Dei eligit.

† Bonum naturale vel morale potest fieri aut eligi à libero arbitrio viribus naturæ sine gratia; non autem supernaturale vel utile ad æternam salutem promerendam. Ita est definitum in Synodo Tridantina sess. 6. De justificatione Can. 1. 2. 3.

S. II.

Lapsus Angelorum & hominum.

1. Angelis & hominibus mora aliqua fuit concessa, in qua se ad Deum converterent: quæ pro sua libertate quidam bene, quidam male usi sunt.
2. Homo creatus in innocentia natura, & donis gratiæ;
3. Collocatus in paradiso, loco amantissimo, statumque ipsius convenientissimo.
4. Per peccatum tam à statu illo felici, quam à loco amano dejectus fuit.
5. Restitutus tamen gratiæ, per adventum Elijæ Dei in carnem.

1. **Q**uemadmodum autem Angelus divina lege certam quandam moram, (quantulacunque illa fuerit) acceperat, in qua se ad Deum, Deo adjuvante, convertere posset, si vellet: ita homini vitæ hujus curriculum indultum est, in quo si bene vivere velit, præstare id cum Dei auxilio possit. Et † sicut inter Angelos naturâ vertibiles mutabilesque illi qui in prædicta mora Deo

Beati in bono confirmati:

† Quæ hic breviter habes de lapsu Angelorum, fusè ostenduntur apud D. Thomam per novem articulos q. 62. in 1. p. ubi agitur de Angelorum malitia quoad culpam.

per obedientiam atque amorem adhæserunt, gratiâ Dei in bono confirmati sunt, & jam à bono dimoveri non possunt; alij verò qui per rebellionem sese à Deo averterunt, in malo (gratiâ Dei eos destituyente) obdurati sunt, & jam à malo deflecti nequeunt: ita homines, qui ad Deum conversi, sive charitate ornati sunt quando ex hac vita emigrant, nunquam deinceps à Deo averti poterunt; etiam si tales sint qui nondum plenius cæli gaudijs beari, sed adhuc transitorijs purgatorij pœnis detineri debeant: qui autem à Deo aversi, charitateque profus vacui sunt dum moriuntur, perpetuò à Deo aversi erunt. Quæ tamen immobilitas non in eis libertatem arbitrij tollit, imò verò illam perficit in bonis. Ipsi enim boni Angeli, & sanctæ animæ è carnis ergastulo egressæ, liberrimè maximeque spontaneè bonum (gratiâ Dei adjuvante) eligunt, ac malum respuunt: mali item spontanea voluntate bonum respuunt, malumque eligunt.

Deus fecit hominem rectum, omnino pravitate carentem, omni virtute decorum, fortem, jucundum, securum, tranquillum, & bonis omnibus ornatum. Ipse enim homo antequam per inobedientiam peccaret, erat veluti alter Angelus. Nam omnis timoris omnisque anxietatis expertus, contemplatione divinorum pure animus oblectabat pascebatque. Deum cognoscebat, Dei familiaritate